

ker jeg, vi let ville kunne faa forandret. Det er jo ganske meningsløst, da Folkekirken anerkender enhver kristelig Daab og ikke forlanger nogen døbt om igen, som er døbt med en saadan, og da Konfirmationen ikke længere er obligatorisk for Folkekirken Medlemmer. Jeg er ogsaa betænkelig ved hele den Betragtning, som Forslaget hviler paa, at Sognebaandsløsningen og Valgmenighederne egentlig ere noget, som man helst skal bort fra. I Bemærkningerne til § 4 ville de Herrer kunne finde en omhyggelig Udvikling af dette, at saavel Sognebaandsløsning som Oprettelse af Valgmenigheder, selv om de ikke helt ville kunne undgaas, dog ville mere end ellers blive betragtede som midlertidige Foranstaltninger og som Undtagelse fra Reglen, som der bør arbejdes hen til at gøre saa faa og af saa kort Varighed som muligt; og der er en længere Udvikling, som viser, at det ikke blot er for at gøre det lettere at oprette en Valgmenighed, at den højtærede Minister er kommen med det gode Forslag om, at Valgmenighederne skulle slippe for at bygge Kirker, men det er et Led med i hele den Betragtning, som gaar ud paa, at man egentlig skal bort fra dette med Sognebaandsløsning og Valgmenigheder, og at man skal tilbage til at bygge paa Sognene. Deri have de Herrer Forklaring paa dette mærkelige, at Valgmenighedernes Medlemmer og Sognebaandsløserne ikke blot skulle være Vælgere til Menighedsraadet, men ogsaa skulle kunne have Sæde deri. Man mener ad denne Vej at kunne forhindre Valgmenighedsdannelse og Sognebaandsløsning saa meget som muligt. Jeg hører nu ikke til dem, der mene, at man skal fremskynde hverken Sognebaandsløsning eller Valgmenigheders Dannelse, jeg mener, det er noget, der skal tages som en meget alvorlig Sag og overvejes nøje, inden man indlader sig derpaa, men paa den anden Side kan jeg ikke nægte, at jeg deler den Betragtning, som Hall fremsatte, og som Rigsdagen sluttede sig til i de følgende Love om Sognebaandsløsning og Valgmenigheder, den Betragtning, at man for Fremtiden mere og mere skulde bygge paa frivillige Menighedssammenslutninger i Stedet for paa de udvortes Sognegrænser. Men jeg beklager, at, saadan som dette Forslag er motiveret, ser det ud, som om man netop paa dette Punkt vilde gøre en afgørende Vending, gaa bort fra dette at bygge paa frivillige Sammenslutninger og vende tilbage til det gamle Standpunkt, at det er Sognene, det kom-

mer an paa, og at alle de, der bo i Sognet, skulle danne en kirkelig Enhed. Det er efter min Mening saa meget betænkeligere, som man paa dette Grundlag vil bygge en hel Kirkeforfatning. Vi maa jo nemlig erindre, at dette, som den højtærede Minister har foreslaaet med Hensyn til de tvungne Menighedsraad, er efter Forslagets Motivering og efter den højtærede Ministers Foredrag i Fjor ved Indbringelsen af hans Forslag Begyndelsen til en Kirkeforfatning, bygget op paa dette Grundlag. Jeg havde i Fjor Lejlighed til at udtale mig derom og skal ikke komme dybere ind derpaa, jeg vil henvise de ærede Medlemmer, som kunne ønske at kende min Betragtning heraf, til, hvad jeg da sagde, men jeg vil dog ikke tilbageholde, at jeg ikke kan indse, hvad der skulde naas i kirkelig Henseende ved at bygge en Kirkerepresentation paa Sogne- menighedernes Menighedsraad. Jeg ser ikke rettere, end at Rigsdagen i alle Maader vil være en lige saa god Repræsentation for hele den kirkelige Sans i Befolkningen. Ja, den vil efter min Mening være en bedre Repræsentation derfor, thi Rigsdagen vil ikke indlade sig paa at bestemme, hvad Folk skulle tro og mene. Vi ville altid her i Rigsdagen have en levende Følelse af, at det due vi ikke til. Det kan en Rigsdag, sammensat paa den Maade, som den er, ikke gøre, og derfor har Rigsdagen heller aldrig blandet sig i egentlig indre kirkelige Spørgsmaal, i Spørgsmaal om Tro og Lære, om Ritus eller sligt, vi have aldrig gjort det og ville ikke gøre det. Men en Forsamling, der i det hele er valgt af de samme Mennesker til at være en kirkelig Rigsdag, vil ikke have den samme Sky for at blande sig ind i disse Ting, som vi have, fordi denne nemlig er udnævnt til at gøre det; man har jo netop bragt den til Verden, for at den skal have Forstand paa den Slags Ting, og for at den skal blande sig ind deri, og jeg vilde betragte det som i højeste Grad uheldigt, om vi fik en saadan kirkelig Forsamling, der skulde til at blande sig ind i de indre, kirkelige Spørgsmaal. Nu ved jeg godt, at den højtærede Minister siger, at det er kun det ydre, som disse Menighedsraad skulle have med at gøre. De skulle kun have at gøre med det indre, naar de kunne forliges med Præsterne derom. Men hvis det skulde være Grundlaget for en kirkelig Repræsentation, til hvilken hele Kirkens indre Ordning skal henvises, bliver det sandelig ogsaa de indre Spørgsmaal, de faa at gøre med, og som blive de